

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Breviario Concionatorio, Strenæ, Fidelis Prophetissa
Concionibus de B. M. Virgine serviens, Conciones
Occurrentes & Funebres**

Tylkowski, Wojciech

Oliva, 1686

In Funere viduæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51821](#)

In Funere Viduæ.

David Pl. 81. tria hominibus attribuit, dignitatem. Ego dixi: *Dilectis desideria, Filii excessi omnes.* Hieron. legit. *Fili affectantes omnes, tandem. Sicut homines moriemini, &c.* hæc tria in funere præsenti explicabo.

Dilectis. Homo nobile est opus etsi ex terra. Nazianz. vocat illum, *Inter nunium cælestem.* Aug. *Civem cæli.* Basil. *compendium Divinitatis.* Chrysol. *Fibulam cæli & terræ.* Fa-brica inirabilis, omnia in proportione, (vide meam Arith-meticam, & septimam partem Physicæ) In homine conti-netur Animus seu Spiritus ut cœlum, qui idem est cum ani-ma, sed Spiritus dicitur quantum se ad cœlestia levat. Ani-ma, ut aër, media inter cœlum & terram, & hæc vivificat, corpus ut terra. 1. Thessal. 5. *Ipsæ autem DEUS pacis sanctificet vos per omnia, ut integer Spiritus vester & Anima, sine querela in adventum D. N. J. C. servetur.* Quare homo vocatur par-vus mundus. Est sicut horologium ex diversis rotis. Greg. hom. 29. in Evang. *Omnis creature aliiquid habet homo; habet namque commune esse cum lapidibus: vivere cum arboribus: sen-tire cum animalibus: intelligere cum Angelis.* Agnoscent præ-terea Creaturæ dignitatem in homine, & illum veluti subditi de medio sui præcipuum mittunt ad Principem salutandum. Pl. 148. *Laudate Dominum, &c. Sol & Luna, &c. dracones &c.* in fine. *Juvenes & virgines, senes cum junioribus laudent nomen Domini.* Quasi reliqua non satis essent ad hoc idonea, faciat homo. Sed si ita nobilis, cur ultimò factus homo? Respon-det Chrysost. hom. de opificio Hominis. *Cum Princeps est venturus, Præcedit culina, &c. Ut omnia parata inveniat, ita de homine, est Princeps.* Gen. *Dominamini pisibus maris.*

T

Ulte-

Ulterius Trismegist. *Magnum miraculum est homo, animal habens et norandum & adorandum.* Hoc enim in naturam transit DEI, quasi ipse sit DEUS. Lipsius epist. 26. ad Pelgen. Tanta ista animantis pulchritudo, dignitas, vis, vigor, ut si DEUS non esset, ipse DEUS esset. Quare, Dii estu, Joan. i. quomodo id fiat. Dicit eum potestatem filios DEI fieri. De quo Aug. tr. 2. in Joan. Magna benevolentia, magna misericordia, unicus natus est & nolam manere uniuersum. Multi homines cum filios non habuerint, per alia arata adoptant sibi, & voluntate faciunt, quod natura non posse runt. Si autem aliquis habeat filium unicum gaudet de illo, quis solus omnia possessorius est, & non habebit qui cum eo dividat hereditatem, ne pauperior remaneat, non sic DEUS. Quia DEUS dedit illis potestatem filios DEI fieri. Nevero ex sua sublimi dignitate infletur, clamat Berm. serm. 3. in vigil. Nat. D. Adverte homo quia timus es, & non sis superbus quia DEO conjunctus es, & non sis ingratus.

Videamus quomodo homines sint affectantes. Homo sic in alto constitutus voluit altius ascendere. *Fili excessimantes* Affectantes omnes, hæc affectatio in coelis ieter Angelos incepit, Adamum decepit, infecit omnes. Nabuchodonosor erexit statuam altam cubitos 60. Quæritur 1. Cur Rex cum esset vivus statuam sui exexit? 2. Cur fusam & solidam? 3. Cur non nimorem? Ambitio. Osee 5. Facti sunt Principes Iuda volunt affumentes terminum. Id est transference, sicut vicinus avarus transfert, Plebejus vult esse Nobilis, &c. Et sacrificii veteribus expulsa aquila. Quare? S. Th. 1. 2. q. 102. Figuralis ratio horum est, quia per omnia ejusmodi animalia prohibita, designantur aliqua peccata, in quorum figura illa animalia prohibebantur & ulterius art. 6. In aquila que aliè volat superbìa prohibetur. Hinc Osee 9. Ephraim quasi avis evolavit. Quz penas? Gloria eorum ab utero, à partu, à conceptu. Ita filiorum innumere sunt affectantes.

Signi

Sicut homines moriemini. Carolus v. postquam arcem adificavit supra Neapolim, vocavit Proceres quod esset illorum stemma, quærendo. Dixerunt equum; ille ostendit arcem, ecce hic est frænum. Pl. 31. Nolite fieri sicut equus & mulus quibus non est intellectus. Sed non obedierunt, Job. 31. Vir vanus in superbiam erigitur, & tanquam pullum onagri se liberum putat, ecce frænum. Moriemini. Iumentum moritur, nihil superest. Homo moritur, Job. 19. In carne mea video DEUM meum. Morientur animalia. Homini dicitur. In qua hora non putatis filius hominis veniet. Et hoc fiet citè, Job. 9. Velocius dies mei transferunt, quam à texente tela succiditur. Similis vita telæ velocius quam textor. Mors in se terribilis. Scribit Dion. Carthus. de Lazaro quod resuscitatus nunquam riserit, quia ut scribit Joan. de Voragine intellexit se iterum moriturum, hoc frænum est. 2. Cor. 4, ubi egit de moribus Gentilium. Ergo mors operatur in vobis, vita in nobis. Nos timore mortis nos mortificamus, vos spe vitæ omnia mala agitis. Qui opes appetit, &c. Vita operatur. Tertull. de Anima; ita de morte. Speculum ejus somnus. Somnus cibos sequitur, crassus crassos, &c. Ita qualis vita, talis mors. Sicut speculum corrigit vultum ita mors mores. Quare Ecol. 10. Si spiritus potestatem habentis super te ascenderit, locum tuum ne dimiseris, quia curatio maxima cessare faciet peccata. Frænum est memoria mortis.

Sicut unus de Principiis cadet. Princeps fuit de quo. Princeps hujus mundi ejicietur foras. Abrahamo Ethei Gen. 22. Princeps DEI apud nos es. Alius Princeps mundi, alias DEI. De Defuncto factum. Sicut unus de Principiis cadet. Cui servit Isid. de summo bono. Vita piorum norma aliorum, qui dum laudantur alii informantur. Natvs N. in familia, &c. Sed hoc minus. Bern. epist. 72. Mirum opus naturæ, unde grossescit materia inde sarcina levigatur & quantum crescit in massa tantum decre-

*sicut in pondere. Ab ave suscepsum quæ quo majores habet alii
eò levius volat, ita & homo virtutibus ornatus. Maxima ra-
men gloria si quis statui suo satisfaciat. Defunctus fuit in statu
triplici. Adolescentiæ cælibis, conjugii, &c. Plut. Proœm.
in Agi. scribit fabulam, voluit ducere cauda serpentem, pes-
simè, ergo caput ducat Ephes. 5. Caput mulieris vir. Ira de
homine anima est vir, corpus uxor. Aug. tr. 2. in Joan. Ubi
ro imperat & spiritus servit, peruersa domus est. Quid pejus do-
mo ubi famina habet imperium supra virum? recta autem domus
ubi vir imperat, famina obtemperat. Quare etiam Gen. 3. di-
ctum Eve. Sub potestate viri eris & ipse dominabitur tui. Jam
ad statum vidualem.*

*Postlunt vidui & viduæ dicere. Pl. 115. Diripiſti vincula
mea tibi sacrificabo hostiam laudis jam liberiūs DEO servire pos-
funt. Damiani 1. epist. 12. Plurimæ mulierum affectant dissi-
tionem vinculi Matrimonii, plerique fiscipiunt ejusdem dissolu-
tionem cum submissione mentis, non sine malore cordis, & à frustis
earum cognoscetis eas, quædam enim illarum sacrificant munda,
quædam calo. alia immolant DEO, alia diabolo. Videndum
quid faciunt impensas. Divites sunt ut apes, ex subditis mel
ex fugunt, sed veniet mors cum fumo, apes fugient, meltol-
letur. Ps. 101. Defecerunt sicut sumus dies mei. Es. 48. relinquent
alienis divitias suas. DEO dabat mel Defunctus per eleemo-
synas, &c. Baron. an 567. Hermoaldus homo dives cum esset
graviter infirmus misit eleemosynam ad cœnobium S. Lau-
domari Abbatis, erant 40. coronati Gallici: quemlibet ob-
facit Abbas, & 39. remittit, quia alii cum injuria subdicorum
acquisiti, si modò ita examinarentur nummi. Facilius mergi-
tur quis in aqua fluvii dulci quam in mari amaro, percunctio
dulci Judæ. Abeuntes post carnem alteram. Et viduæ 1. Tim. 5.
Cum luxuriæ fuerint in Christo, volunt nubere. Quia in del-*

cies est vivens, mortua est. Non sic defunctus, voluit esse in aqua dulci, sed apud Abdiam non poteris esse sine cruce. Si inter sydera posueris nidum tuum, inde detraham te. Basili. hom. in Mar. Jul. Quòd fugies ó homo à tribulatione? cælum te acjicet, terra rejicit, mare evomet, infernus non proteget, fugitivus DEI cum sis quis te abscondebit? quis recipiet? Crux sequetur, etiam bonos, sed aliter quam malos. Aug. 21. Civit. 4. De ipso igne mira quis explicet? quo quæque adusta nigrescunt cum ipse sit lucidus, & panè omnia que ambit & lambit, colore pulcherrimo decorat, neque id quasi regulariter definitum est, nam è contrario lapides igne candente percolati, & ipsi sunt candidi. Uritur lignum fit carbo niger maledictionum, &c. Thren. 4. Denigrata est facies eorum supra carbones: At boni sunt candidi, ita Defunctus fuit patiens. Matres solent imprimere in utero fetui signa, vel ob motum, vel ob gaudium, vel ob grande desiderium. Imprestit Eva maxime mulieribus. Rupert in Genef. lib. 3. c. 2. Mulier corpore & oculis vaga, dum incontinenter deambulat, forte prospectans qualis extra paradisum mundus haberetur, occasio porrecta diabola unde tentaret. Quia fuit vaga, hoc in filias transmisit, ita in ludo Scachiorum ubique discurrevit Regina, non talis fuit N.

Misit ad N. DEUS Legatum morbum, venerant Legati Siciliae ad Carolum Magnum, invenerunt in horto laborantem, mirati, respondit illis. satis est, non inventis otiosum. Ita defunctum reperit morbus. Furatus quidam horologium Ferdinando I. Imp. detinuit illum donec solaret, sic prodidit & ita. Pl. 9. In operibus manuum suarum comprehensus est peccator. Ita Adam sub arbore, Caim repertus in homicidio, Sodomita in scelere, Absalom in rebellione, Aman in fraude, omnes puniti. Hieron. ad Demetr. Malorum operum pesima merces. Mortem Th. Morus excubiis nocturnis in civitate,

T 3

compa-

comparavit, qualem inveniunt talem Judici sistunt, sed mon
placari non potest. In bonis operibus invenit Defunctum,
vobis reliquit. *Vive memor leet.* Epictetus in Enchiridio,
*Mors & exilium, & omnia que in malo habentur, ob oculos ih
versantur quotidie, omnium verò maximè mors, sic nihil unquam
humile cogitabis, nec impensè cupies quidquam.* Hoc memora, illa
omnes coæquabit, & ex levì lœpè causa. Plin. lib. 7, c. 7. *Tu
qui viribus corporis filis, tu qui fortuna munera amplexari, tu
quis semper in victoria mens est, tu qui te DEUM credis aliquo suauis
tumens, tanto perire potuisti, atque etiam hodie perire potes, quam
tulo serpentis ictus dente, aut etiam ut Anacreon Poëta, acinus
passa: ut Fabius senator puto in lacte hausta uno pilo strangulatus.*
Greg. Nazianz. orat. 16. Ad imaginem DEI facti sumus, sed.
*Hec nostra temperatio est, ut cum imaginis dignitas nobis anima
extulerit, pulvis eisdem deprimat contrahatque.* Juvenis es, po
tes cito mori, cor citius formatur quam oculi, tamen oculi
citius moriuntur. *Hanc hæreditatem relinquit nobis defun
ctus, claudio verbis Pl. 24. Anima ejus in bonis demorabitur, &
semper ejus hæreditabit terram,*

In Funere cuiuslibet.

ET sicut Abraham egreditur N. de domo sua, de cognati
one vadit trans mare, valedicit vobis. Non redibis de
functe ad domum tuam, iam Filii in ueste lugubri, non tali
olim apparatu solebas progredi, pro curru fererum. Eccl. 50.
de Simone Sacerdote dicitur. *Circa illum corona Fratrum quæ
plantatio cedri in monte Libano, sic circa illum steterunt quæstrimi
palmarum, oblatio autem Domini in manibus eorum.* Iea circa vi
vum ibatur, at modò cupressi, faces, sola oblatio superest,
omnes voyent Eccl. 17. *Vade in partes facili sanctum viven
tium*